

Åpenhetsloven Sonova Norway AS

Som en ledende leverandør av hørselsløsninger over hele verden, er Sonova-konsernet («Sonova» eller «konsernet») bevisst sitt ansvar for å stanse, forebygge og redusere menneskerettighetsrisikoer, og er forpliktet til å styrke innsatsen i hele sin verdikjede. Sonova Norway AS («Sonova Norway») er like engasjert i denne forpliktelsen.

1. Struktur, aktiviteter og leverandørkjeder

Sonova har hovedkontor i Stäfa i Sveits og driver sin virksomhet gjennom fire forretningsenheter - Høreapparater, Audiological Care, Consumer Hearing og Cochlear Implants - og kjernevaremerkene Phonak, Unitron, AudioNova, Sennheiser og Advanced Bionics, i tillegg til regionale varemerker. Konsernets globalt diversifiserte salgs- og distribusjonskanaler betjener en stadig voksende kundebase i mer enn 100 land.

Sonova produserer høreapparater, cochleaimplantater og hørselsapparater til forbrukermarkedet. Over 90 % av Sonovas høreapparater produseres i Asia/Stillehavsregionen ved selskapets produksjonssentre i Vietnam og Kina. Sonovas cochleaimplantater produseres ved Sonovas driftssenter i Valencia i USA. I februar 2024 åpnet Sonova et nytt driftssenter i Mexicali i Mexico for produksjon av både høreapparater og cochleaimplantater. Produksjonen for Sonovas Consumer Hearing-virksomhet foregår ved egen fabrikk i Tullamore i Irland eller ved tredjepartsanlegg i Kina. Sonova er opptatt av å levere produkter av høy kvalitet til sine kunder og forbrukere, og for å få til dette er ansvarlig innkjøp og produksjon avgjørende.

I 2023/24 kjøpte Sonova inn fra 1044 direkte materialleverandører, inkludert 797 for forretningsenheten Høreapparater. Basert på forbruk og for alle forretningsenheter ble 63 % av de direkte materialene kjøpt inn i Asia/Stillehavsregionen, 10 % fra Sveits, 22 % fra Europa (unntatt Sveits) og 5 % fra Nord-Amerika.

Sonova Norway er en del av Sonovas forretningsenhet for høreapparater og tilbyr høreapparatprodukter, tilbehør og reparasjonstjenester på det norske markedet under varemerket Phonak. Sonova Norway er en del av Sonova-konsernet og eies av Sonova Holding AG og Sonova AG, begge med base i Sveits. Som norsk grossistfilial deltar Sonova Norway i Sonovas nordiske grossistorganisasjon, og styret og administrerende direktør i Sonova Norway er basert i Stockholm.

Sonova Norway har aktiviteter knyttet til markedsføring og salg, transport og logistikk, ettersalgsaktiviteter og Sonovas støttefunksjoner. Produksjon av produkter som selges på det norske markedet og tilhørende innkjøpsaktiviteter håndteres av sentraliserte funksjoner i konsernet og relevante konsernselskaper.

På grunn av konsernets organisering og Sonova Norway rolle, fokuserer denne rapporten på konsernets forpliktelser, rutiner og aktiviteter relatert til aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter, og inkluderer informasjon som er spesifikk for Sonova Norway der det er relevant.

Ytterligere informasjon om Sonovas arbeid finnes på Sonovas ESG-rapport 2023/24 på www.sonova.com.

2. Menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger i Sonova

Sonova Norway er forpliktet til å respektere og støtte menneskerettighetene i tråd med Sonova-konsernets retningslinjer og internasjonale standarder.

Ledelsen i Sonova Norway har tatt stilling til den Åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022. Åpenhetsloven har som formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og setter en forventning til selskaper om å jobbe systematisk med internasjonalt anerkjente menneskerettigheter. Sonova Norway er forpliktet til å opprettholde høye standarder for forretningsetikk og integritet i samsvar med loven, samt med anerkjente menneskerettigheter og arbeidsstandarder som beskrevet i internasjonale rammeverk for menneskerettigheter.

Forpliktelse og rammeverk

Sonovas menneskerettighetsengasjement er nedfelt i Sonovas Code of Conduct og ytterligere utdypet og forankret i Human Rights Policy (Menneskerettighetspolicyen), som trådte i kraft 1. januar 2023. Menneskerettighetspolicyen formidles til alle ansatte, også i Sonova Norway, gjennom periodiske digitale obligatoriske kurs. Sonova Norway følger også konsernets innkjøpspolicy, som gjelder for alle innkjøp av varer og tjenester globalt.

Konsernet har etablert et rammeverk for Human Rights Due Diligence (aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter eller «HRDD») som er i tråd med United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights («UNGP») og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. En handlingsplan for aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter utarbeides og implementeres årlig. Menneskerettighetspolicyen danner et felles grunnlag for Sonovas ansvar for å respektere menneskerettighetene, og støtter opp om de viktigste elementene i rammeverket for aktsomhetsvurderinger gjennom: periodiske risikovurderinger av menneskerettighetene i hele verdikjeden; gjennomføring av utvidet aktsomhetsvurdering gjennom konsekvensanalyser i høyrisikoområder; og kanaler for å rapportere klager og søke oppreisning for brudd på menneskerettighetene - alt ved hjelp av en risikobasert tilnærming. Retningslinjene beskriver videre de fremtredende menneskerettighetsspørsmål («salient issues») som Sonova har identifisert i sin verdikjede.

Støtte til menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger er også regulert av funksjonsspesifikke standarder som Sonova Group Supplier Principles («SGSP»), som i løpet av regnskapsåret 2024/25 vil bli erstattet med nye etiske retningslinjer for leverandører som styrker menneskerettighetsbestemmelsene ytterligere. Utgivelsen av nye etiske retningslinjer for leverandører er en del av revisjonen av konsernets HRDD-prosess, som ble påbegynt i 2023. Denne prosessen ble initiert av Sonovas globale compliance-, innkjøps- og juridiske avdelinger samt eksterne eksperter, og har som mål å være i samsvar med nye lokale menneskerettighetsbestemmelser.

Ansatte

Konsernets mer enn 18 000 ansatte, inkludert de 31 ansatte i Sonova Norway, er omfattet av et omfattende sett av Sonovas globale HR-prosesser, standarder og retningslinjer, som implementeres lokalt i tråd med landspesifikke regler og sedvaner. For Sonova Norway er det

utarbeidet en personalhåndbok som beskriver retningslinjer og rettigheter for de ansatte. De fleste av konsernets ansatte får direkte støtte fra en lokal personalleder.

Sonova har en konsernomfattende klageprosess som drives uavhengig på SpeakUp-plattformen. Sonova behandler alle SpeakUp-klager seriøst, der hver enkelt sak blir gjennomgått av compliance-avdelingen og resulterer i individuell kommunikasjon og eventuelle tiltak. Leverandører og andre parter kan varsle anonymt gjennom varslingsplattformen.

Sonova anerkjenner også viktigheten av å engasjere interessenter for å fremme langsiktig suksess. Sonova har jevnlig kontakt med sine ansatte, blant annet gjennom «HearMe», den årlige medarbeiderundersøkelsen, månedlige «Pulse»-undersøkelser og den årlige medarbeidersamtalen og utviklingsamtalen. Sonova samhandler også via allmøter og intranettet OneSonova. Disse ulike metodene sikrer at de ansatte blir godt behandlet, og gjør det mulig å oppdage potensielle brudd på menneskerettighetene internt.

ESG i Sonova

Sonovas ESG-strategi, IntACT, definerer konsernets bærekraftsforpliktelser ved å bygge på fire nøkkelområder: å beskytte planeten, tjene samfunnet, fremme våre folk og opptre med integritet. Navnet IntACT understreker det endelige målet – å holde planeten og menneskene intakte – og understreker at det haster med å handle. Menneskerettighetene er integrert i seksjonen Handling med integritet, der hovedmålet for 2023/24 var å gjennomføre minst én konsekvensanalyse for menneskerettigheter per år, som ble oppnådd og overgått.

Sonova Group har en definert styringsstruktur for å administrere, forbedre og rapportere om sin samlede ESG-ytelse. ESG-styringsstrukturen involverer styret, styret og ESG-rådet, Corporate Sustainability-teamet, ESG-emneiere og eksperter på konsernnivå, samt lokale konsernselskapsrepresentanter. Styret har det overordnede ansvaret for Sonovas strategiske retning – som inkluderer ESG-strategien, sentrale mål og prestasjoner. Styret er også ansvarlig for godkjenning av kritiske forretningspolicyer, slik som Code of Conduct og Human Rights Policy.

3. Risikovurderinger og identifiserte menneskerettighetsrisikoer

Konsernets forpliktelse til å respektere og støtte menneskerettigheter strekker seg over dens verdensomspennende virksomhet og langs verdikjeden. Uansett hvor den drives, kan Sonovas virksomhet ha potensielle innvirkninger på menneskerettighetene, enten gjennom sin egen virksomhet eller gjennom forretningsforbindelser. Sonova samarbeider derfor med sine forretningspartnere langs verdikjeden for å forhindre eller redusere menneskerettighetsrisiko og gjennomføre due diligence-vurderinger på flere nivåer, angitt nedenfor.

Styret tildelte ansvaret for menneskerettighetskoordinering, overvåking og implementering til Group Legal and Compliance. Handlingene til Group Compliance i forhold til menneskerettigheter implementeres for det meste av konsernets nyansatte Human Rights Manager, støttet av en tverrfunksjonell arbeidsgruppe som periodisk vurderer og overvåker menneskerettighetsrisiko langs verdikjeden. Sonovas innsats blir kontinuerlig veiledet og benchmarket med støtte fra eksterne eksperter.

Double materiality assessment (Dobbel vesentlighetsvurdering)

I regnskapsåret 2023/24 gjennomførte Sonova en Double materiality assessment (dobbel vesentlighetsvurdering, eller «DMA»), som erstattet den tidligere enkeltvesentlighetsvurderingen. Med over 100 interne og eksterne deltakere omfattet vurderingen konsernet med hele verdikjeden. Det ble samlet inn innsikt fra ulike interessenter om Sonovas faktiske og potensielle påvirkning på miljøet og samfunnet (impact materiality), samt om hvordan Sonovas økonomiske resultater påvirkes, eller kan bli, påvirket av bærekraftsspørsmål (finansiell vesentlighet).

Sonovas DMA inkluderte følgende fem trinn: listekompilering, interne og eksterne interessentkonsultasjoner, ekspertkalibrering og risikokartlegging, validering og godkjenning, og førte til fastsettelse av følgende materielle ESG-emner: tilgang til hørselsvern, forretningsetikk og selskapsstyring, klimaendringer, personvern og digital etikk, ansattes velvære, etisk markedsføring og salgspraksis, produktkvalitet og pålitelighet, produktsikkerhet, bærekraftig forsyningskjede, samt talent og engasjement. Selv om menneskerettighetsemnet i seg selv ble ansett som ikke-materiell for Sonovas aktivitet, omfatter noen emner nevnt ovenfor og betraktet som materiale menneskerettighetsaspekter.

Menneskerettighetsrisikovurdering på høyt nivå

I november 2022 gjennomførte Sonova sin andre menneskerettighetsrisikovurdering på høyt nivå, basert på den første fra 2020. Den ble ledet av en tverrfunksjonell arbeidsgruppe, støttet av eksterne forretnings- og menneskerettighetsekspert. Vurderingen dekket Sonovas globale verdikjede og rangerte potensielle menneskerettighetsspørsmål basert på alvorlighetsgraden av risikoen for potensielt berørte mennesker. Sonovas innledende risikovurdering brukte en rekke metoder, inkludert skrivebordsforskning og interne workshops sammen med en revurdering av de identifiserte fremtredende menneskerettighetsproblemer. Den samlede listen over fremtredende problemer forble som sådan, til tross for utvidelsen av virksomheten og et uoppgjort geopolitisk miljø.

Identifiserte fremtredende menneskerettighetsspørsmål er: tilgang til helsetjenester, barnearbeid, samfunns- og landrettigheter, bidra til konflikt, kundesikkerhet, ansettelsespraksis, organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger, informasjonssikkerhet og databeskyttelse, moderne slaveri og tvangsarbeid, og-yrkesmessig helse og sikkerhet.

Konsernets fremtredende menneskerettighetsspørsmål ble vurdert langs alle nivåer i verdikjeden: Forskning og utvikling, Råvareutvinning, Komponentproduksjon, Produksjon og montering, Markedsføring og salg, Bruk og forbruk, Ettersalgaktiviteter, Slutt på livet, Sonova-støtte funksjoner og Transport & logistikk. Sonova Norway opererer innenfor følgende trinn i verdikjeden: Markedsføring & salg, Sonova støttefunksjoner, Transport & logistikk, Ettersalgaktiviteter.

Sonovas forpliktelse til menneskerettigheter er basert på internasjonalt anerkjente standarder og tillegger ikke én menneskerettighet større betydning enn en annen. Sonova prioriterer imidlertid de rettighetene som kan være mest fremtredende for selskapets virksomhet, som bestemt av risikovurderingen for menneskerettigheter. Ved å prioritere sentrale menneskerettighetsspørsmål i henhold til deres skala, omfang og utbedringsevne, erkjenner Sonova at negative konsekvenser for menneskerettighetene kan være spesielt alvorlige for noen mennesker på grunn av deres sårbarhet eller marginalisering. Sonova erkjenner at evalueringen av alvorlighetsgraden av potensielle påvirkninger kan endres og at andre problemer kan øke i betydning over tid. Sonova revurderer derfor regelmessig sine menneskerettighetsrisikoer gjennom ytterligere vurderinger og jevnlig dialog med interne og eksterne interessenter.

Til slutt er konsernets fremtredende menneskerettighetsspørsmål satt i system i Sonovas menneskerettighetsrisikoregister i 2023, hvor spesifikke risikoeer knyttet til hvert trinn i verdikjeden er definert. Den inkluderer detaljert informasjon om alvorlighetsgraden av hvert problem (basert på skala, omfang og utbedring), sannsynligheten for at det oppstår, og Sonovas evne til å påvirke det. Dette etablerte et nyttig internt verktøy for systematisk å håndtere og overvåke risikobaserte tiltak for å forhindre eller redusere Sonovas fremtredende menneskerettighetsspørsmål. Den neste menneskerettighetsrisikovurderingen vil bli gjennomført i løpet av regnskapsåret 2024/25.

Leverandørvurdering

Med en stor leverandørbase over hele verden, anerkjenner Sonova nødvendigheten av riktig due diligence og kontinuerlig leverandørensengasjement for å redusere potensielle negative konsekvenser for mennesker og planeten. Risikoen for potensielle menneskerettighetsbrudd er også høyere i Sonovas leverandørkjede enn i egen virksomhet.

På leverandørnivå er SGSP, de generelle kjøpsbetingelsene og Sonova Code of Conduct alle integrerte i utviklings- og leveringsavtaler. Sonovas leverandører må bekrefte skriftlig at de vil overholde disse standardene og prinsippene til enhver tid i alle sine Sonova-relaterte forretninger, aktiviteter, produkter og tjenester. Sonova inkluderer denne sertifiseringen i alle leverandøravtaler, og ber med jevne mellomrom leverandører om å fornye etterlevelsen. Sonova spør også jevnlig leverandører om deres tilnærming til temaer om bærekraft og bruker svarene deres til å avgrense leverandørutvelgelseskriteriene. Sonova har styrket denne prosessen ved å lage standardiserte spørreskjemaer for å gi konsistens i scoring og vektning av disse kriteriene.

Sonova kontrollerer leverandører gjennom en due diligence-plattform for å oppdage potensielle risikoeer for korrupsjon, politisk eksponerte personer, helse- og sikkerhetsutstedelser eller menneskerettighetsbrudd. Leverandører går også gjennom EcoVadis-plattformen. På dette grunnlaget gjennomfører Sonova en risikokartlegging av leverandøraktivitet på høyt nivå som definerer menneskerettighetsspørsmål basert på typen varer, råvarer og tjenester leverandører leverer.

Sonova implementerte en vurderingsprosess med EcoVadis i regnskapsåret 2022/23 for å evaluere bærekraftsyttelsen til sine leverandører. Forhåndsscreening for iboende bærekraftsrisiko er basert på leverandørgeografi og industriektoren. Leverandører vurdert som enten høy eller svært høy ble bedt om å utføre en egenvurdering som dekker: Miljø, Arbeids- og menneskerettigheter, etikk og bærekraftige anskaffelser. Av 500 undersøkte leverandører ble 13 identifisert som leverandører med høy eller svært høy ESG-riisiko og bedt om å selvurdere via EcoVadis. Ved utgangen av regnskapsåret 2023/24 nådde Sonova sitt mål med 100 % fullføring for leverandører med svært høy og høy ESG-riisiko.

Kun direkte leverandører til Sonovas høreapparatvirksomhet ble undersøkt av EcoVadis risikovurdering i dette regnskapsåret. Leverandører fikk score basert på deres bærekraftsyttelse, prosesser og styring og mottok et målkort med uthevede forbedringsområder. Alle leverandører med lav vurderingspoeng ble engasjert og hjalp til med å utvikle en handlingsplan for å forbedre praksisen deres. Vurderingene avdekket områder for potensielle forbedringer, inkludert mangel på retningslinjer, begrenset åpenhet om ESG-yttelse og svak bærekraftsstyring. Etter vurderingene identifiserte Sonova to leverandører med forbedringsbehov; begge har vært engasjert og har handlingsplaner for å sikre meningsfull forbedring. Overvåking av fremdriften til disse handlingene er en del av Sonovas leverandørstyring.

I tillegg til leverandører med ESG-risiko, opprettholder og vurderer Sonova fortløpende en kritisk leverandørliste, som bestod av 34 leverandører ved utgangen av regnskapsåret 2023/24. Kritiske leverandører inkluderer de hvis materialer har en direkte innvirkning på ytelsen til Sonovas produkter eller kommer i direkte kontakt med huden til brukere (kritiske komponenter); de hvis gjenstander eller materialer ikke er substituerbare (f.eks. på grunn av teknologi, bærekraft, kvalitet eller forskrifter); og de som leverer store volumer. Klassifiseringen av kritiske leverandører utføres i begynnelsen av hvert nytt leverandørforhold og gjennomgås jevnlig. I tillegg ble det gjennomført mer enn 50 leverandørbesøk for Sonovas forretningsenhet for høreapparater.

4. Risikostyring og resultater for menneskerettigheter

Sonovas overordnede tilnærming til bærekraftsledelse sentrerer seg rundt håndgripelige og målbare mål med faste datoer for oppnåelse og regelmessig målte resultatindikatorer. Konsernet vurderer effektiviteten av sine menneskerettighetshandlinger ved å gjennomføre sosiale revisjoner; måling av gjennomføringsgraden for opplæringen i Code of Conduct; overvåke bruken av og antall saker som er løst gjennom Sonovas uavhengig opererte SpeakUp-samsvarsplattform; og mer generelt overvåking av implementeringen av HRDD-veikartet.

Revisjoner

Sonova gjennomfører regelmessige interne sosiale revisjoner på konsernivå og konsernselskapsnivå for å sikre overholdelse av konsernets prinsipper og lokale arbeidslover, for å overvåke fremdriften på alle sine lokasjoner, og for å overvåke at Sonova tilbyr gode arbeidsforhold.

I løpet av regnskapsåret 2023/24 gjennomførte Sonova totalt to sosiale revisjoner, og oppnådde dermed målet om å gjennomføre minst én revisjon per år. Sonova gjennomførte en menneskerettighetsvurdering på stedet på stedet i Valencia, USA, der 70 personer ble intervjuet. Noen av de resulterende anbefalte handlingene er allerede behandlet, som å ansette en menneskerettighetssjef og integrere relevante menneskerettighetsaspekter i globale opplæringsprogrammer. De fleste av de andre anbefalingene er under ferdigstillelse, som å kommunisere internt om menneskerettighetspolicyen, og revidere due diligence-prosessen for forretningspartnere ved blant annet å publisere Sonovas Code of Conduct for leverandører. Sonova gjennomførte også en sosial revisjon ved sitt driftssenter i Kina. Utført av uavhengige revisorer, dekket dette Sonovas egen virksomhet i Suzhou, Kina og brukte ELEVATEs Responsible Sourcing Assessment (ERSA) standard. Tilsynet omfattet konfidensielle intervjuer på stedet med ansatte, dokument-/journalgjennomgang, fysiske observasjoner og ledersamtaler. Ingen av funnene identifisert av tilsynet ble vurdert som nulltoleranse eller kritiske. Det var rapportert høy grad av åpenhet om lønn og arbeidstid, og anlegget ble vurdert til å yte svært godt innenfor områdene miljø, forretningsetikk og styringssystem. Revisjonsfunn knyttet til områder inkludert arbeidstid, diskriminerende praksis og lønnsutbetalingspraksis ble diskutert og tatt opp med relevante interessenter.

Treninger

Overvåking omfatter også overholdelse av gjennomføringsgraden for Sonova Code of Conduct opplæring: Alle ansatte som har tilgang til datamaskin i sin daglige jobb, blir bedt om å fullføre den obligatoriske nettbaserte opplæringen om Sonovas etiske retningslinjer. Ansatte som ikke jobber med datamaskin i det daglige arbeidet fullførte sin årlige opplæring i klasseromsøkter. Menneskerettighetspolitikken har blitt identifisert som en nøkkelpolitikk for Sonova; denne

betegnelsen krever årlig obligatorisk opplæring om den for alle Sonova-ansatte over hele verden. Den årlige opplæringen inkluderer derfor gjennomgang og anerkjennelse av menneskerettighetspolicyen samt SpeakUp-policyen. I 2023 fokuserte opplæringen spesielt på å opptre med integritet og ga praktiske råd om hvordan man kan identifisere og rapportere handlinger, inkludert de som berører menneskerettigheter, som kan være brudd på retningslinjene. I regnskapsåret 2023/24 fullførte over 97 % av alle Sonova-ansatte denne opplæringen innen den tildelte tiden.

Klagemekanisme

Sonovas anonyme nettbaserte SpeakUp-plattform gir store muligheter for å ta opp potensielle menneskerettighetsspørsmål, og er en del av konsernets menneskerettighetsovervåking. I regnskapsåret 2023/24 ble totalt 215 SpeakUp-klager rapportert til Compliance-funksjonen. Alle påstander ble raskt behandlet av det interne granskingsteamet, støttet av eksterne eksperter etter behov. 44 % av klagen ble begrunnet og fulgt opp med hensiktsmessige handlinger, alt fra muntlige eller skriftlige advarsler til oppsigelse av arbeidsforholdet. Totalt 40 klager ble kategorisert som diskriminering/trakassering. Klagen ble umiddelbart undersøkt av Group Compliance, og de begrunnede førte til ledelsen.

Sonova Norway AS og Sonova Group anerkjenner og forplikter seg til kontinuerlig å styrke sitt arbeid med menneskerettighetsdue diligence.

Denne uttalelsen ble godkjent av styrets medlemmer og administrerende direktør i Sonova Norway AS den 13. juni 2024.

Jon Billings
Managing Director
Styremedlem

Caroline Edström
Finance Director Nordic
Styremedlem

Alexander Devad
Financial Controller
Styremedlem